

Glasilo Slovenske Krajine

NOVINE

Prihaja vsako nedeljo.

Cena na leto doma 20 Din. V Ameriko cena na leto 70 Din. Cena M. Lista je doma 5 Din, v Ameriko 30 Din. ki oba lista majo i sirote dobijo kalendar brezplačno. Ki pa samo ednoga, ga dobijo za polovično ceno.

„Vredništvo i opravištvo Novin je v Črensovcih, Prekmurje“.

Vrednik Klekl Jožef, vp. plebanoš v Črensovcih.

Rokopise i naročino pošiljajte na uredništvo ali opravištvo Novin v Črensovce, Prekmurje. Oglasi, (inserati) se tudi tu sprejmajo. Cena ednoga kvadratnoga centimetra za ednok en dinar za večkrat popust od 5% do 40%.

Zakaj v radikalno stranko?

V Slov. Krajini, posebno v Soboti i Lendavi je večina gospodé, štera žive od našega kmeta, pristopila v radikalno stranko. Takši so celo postali zavupniki radikalne stranke, ki našoj stranki majo zahvaliti ne več, kak svoje življenje. Ka je zrok tomi, ka se je naša gospoda tak naglo „pobolšala“ i „posrbila?“ Zrokov je več. Prvič hrbtenica ne njoj mogla zrasti, vsikdar jo je najmre vugibala v tisti kraj pod madjarskim ravnanjem, gde so bile napunjene vladne jasli. Šlo se njoj je večkrat, istina, za vsakdenešnji krüh, največkrat pa za vsakdenešnji „kšeft“: Za „magyar államegység“ (madjarsko državno edinstvo) bi svoje življenje dala i povogrščila bi esče lesene angele i svetce vu cerkvi, če bi tej znali gučati. — Zdaj so tej gospodje postali državotvorni stebri Jugoslavije i se zaprilegli za radikalno srbsko stranko, štera je z centralističkov ustavov proti donešenoj pogodbi v Ženevi, dela Srbom v roke nadvlado nad Slovenci i Horvati pa tudi se zna Madjari, ki so v državi. — Mi i Horvatje se borimo za samoravnanje, autonomijo. Ta nam ide po vsakoj pravdi, posebno pa po pogodbi više omenjenoj. Zna to naša gospoda? More znati, zato je vučena. Ona tak zna, ka nam ide sannoravnanje, ona zna celo, ka bi nam to jezero-jezer pravic spravilo, krivic i terhov pa odpravilo pa li podpira stranko, štera je proti tem našim pravicam, proti olejšavi naših terhov. Zakaj? — Ár je njej ne za nas, za naš slovenski narod i našo madjarsko i nemško menjšino, nego za sebe. Ona v kalnoj vodi šče ribariti. Išče sebe i naj se najde, si dnes obleče velemadjarske vozke hlače vütro pa velesrbske široke gate. Značaj!? Politična poštenost!? Požrtvovalna ljübezen do svojega ljudstva?! — To so pri njih jakosti samo „za drüge“ i nej za nje. Te brezsrčne sküšnjave so duga leta ne samo sagale nego celo v robstvi mele naš narod — a zdaj hvala Bogi je na opak; zdaj bo naš kršćanski slovenski narod sagao i še v beg splodo te konjske ribe.

Redka obletnica.

Na Vseh svetcovu je slavna beltinska fara bila svedok jako lepe i genljive slovesnosti. Po božoj službi pred zbranimi jezermi verniki je vlč. g. Vadovič Rudolf plebanoš izročó Marič Matjaši cerkvenomi slugi, ali kak tu pravijo pobiraši, za spomin njegove 62 letne verne cerkvene službe, dar višešnjega pastira, sombotelskoga püšpeka, grofa Mikeš Janoša, edno od svatoga Očo blagoslovljeno lepo čislo i od mil. patrone, grofice Marije Zichy darüvano Marijino podobo. Milostivna patrona je osebno izrazila 82 letnomi starčeki, ki še vsaki den redno zvršava svojo službo,

svoje čestitke, milostiven püšpek so pa z sledečim lepim pismom poslali svoj dar:

V Kristuši Dragomi našemi Verniki Marič Matjaši, pobiraši, v Beltincih.

Korona vrednosti je poštena starost — pravi sv. Pismo i ali podvojeno je poštena tista starost, štera se je preživela v službi Gospodove Hiže. Dragi moj vernik je 62 leti skrben čuvar beltinske bože Hiže i po 62 leti svest si svoje verno zvršene službe — lahko pravi od sebe reč sv. Pisma: — Ljübo sem lepoto Tvoje hiže i prebivališče Tvoje dike. V starom zakoni je posebno pokolenje, Sevijov rod pazo na čistočo i red sv. šatora, sveta služba nje mi je bila zato od zvoljenoga ljudstva podeljena. Dostojno je zato, ka tisti, ki je 62 leti bio veren sluga v oltarskom Svestvi prebivajočega Jezusa, že na tom sveti dobi priznanje, dokeč Vsegamogočni z vekivečnim plačilom ne podeli svojega vernoga slugo.

Vu malo priznanje telkoletne gorečnosti pošljem od Njihove Svetosti sv. Oče blagoslovljeno čislo i z vsov vročinov svojega više pastirskoga srca blagoslovim svojega Dragoga Vernika.

Zloženo v Szombathelji, v našem stolnom püšpekijskom varaši, sept. 26. v Gospodovom jezero devetstvo dvajstretjem leti i v dvanajsetom našega püšpekijstva.

Janoš püšpek.

Po izročenji darov so g. plebanoš slavljenici držali té lepí govor: Gospod Jezus v nekoj svojoj priliki (Lük. XIV. 12—26) pohvali svojega vernoga hlapca: radüj se dober sluga, ar si nad malim bio veren. Blaženi človek, ki je vreden te hvale Odküpitelove. I hvala Bogi, najdejo se esče vnoge pobožne düše, štere iz srca služijo Bogi, so dobri slugi G. Boga i vredni njegove hvale. *Takši veren sluga je naš 82 let star vse časti vreden pobiraš, Marič Matjaš, ki je 62 leti verno opravlaó svojo službo v beltinskoj Hiži Gospodovoj. I zgleđ je bio vsakomi dobromi kršćeniki, svojoj rodbini i v poštenosti je preživo duga leta svojega življenja. Mirovno more praviti on zdaj že tudi z svetim Simeonom: „Zdaj odpüštiš slugo tvojega Gospodne, . . . ar so vidile moje oči tvojega Zveličitela“ to je onoga Zveličitela v olt. Svestvi, šteromi je on telikokrat ponižno dvoro pri oltari. Dober Bog njemi naj da za to gorečnost obilno plačo v nebesaj.*

Po govori, štero je vidno geno poslušalce je pevski zbor g. Špragera lepo Marijino pesem spopevao.

S tem je lepa i redka slavnost dokončana. Redka, ar med milijonami se komaj najde, ki bi težavno cerkveno službo telko let tak verno opravlaó za malo plačo te, gda bi si indri vnogo več lahko zaslužó; redka i lepa, ár se je ž njov počastila starost, od dnešnjega pokvarjenoga sveta zavržena lepa, častitljiva starost i ar je zahvalnost pri njej dobila tudi svoje zasluženo mesto.

Gda mi od svoje strani tudi vse dobro želemo častitomi starčeki, omenimo, ka

je te preživo pet papov, šest püšpekov, zakopao sedem plebanošov i obslžó eden-treseti kaplanov. Rodio se je 1. 1841. dec. 31.

NEDELA.

Po Risalih XXV. Evang. sv. Mataja XIII. 24 - 30. Prilika od sejača i dóbroga semena. To najbolše semen je prejšlo, ar ne je prišlo v dobro obdelano zemljo. Navuk Jezusöv vsebtje najlepšo ljübezen do nas, da reši naše düše. Nasledüjmo Jezusa, rešavajmo düše svojih bližnjih. To je prava ljübbzen.

Ljübézen do bližnjega.*)

Kak pravite, predragi? To so bili svetniki, pravite. Ja, a svetniki so bili ljüdje kak mi. Nego z močnov volov so šteli spuniti zapoved Kristušovo: Lübite svoje sovražnike! I ar so resno (odložno) šteli, so z milostjov tudi usPELL.

Resno moramo hoteti tudi mi. Naš Bog je veliki i dober zadosta, da nam bo povrno, či odpüščamo i ljubimo te, štere nas srce sili mrziti, sovražiti. Ah, zakaj je tak slaba naša vera! Bližnji nam je škodüvao na premoženji — eli ne vörjemo, da bo Bog naše premoženje prle pa blagoslovo, či odpüstimó i ljubimo? Bližnji nam je v blató sklačo (poteptao) našo čast —; eli ne vörjemo, da nam Bog prle pa povrne čast i dobro ime, či odpüstimó i ljubimo? Bližnji nam je zapelao sina, hčer na krive poti; eli ne vörjemo, da nam bo dete prle pa poiskao i vrno dober Paster, či odpüstimó i ljubimo? Odpüstiti zato i ljubiti! Odpüstiti i ljubiti! O, ka pa mamó od tega, či ne odpüstimó i ne ljubimo? Eli je nej samo razdejano naše srce? Eli nam ne spodjeda samo skrit i lačen črv korenin življenja? I ka je hüše — Bog obrača svojé smileno lice krej od našij düš. Ah, kak ne! Ve ga sami prosimo, naj tudi on nam ne odpüsti, naj tudi on nas ne iübi, kak mi ne odpüščamo i ne ljubimo. . . . Vsaki den molimo: Odpüstiti nam naše düge, kak tudi mi odpüščamo svojim dužnikom. . . . Tak ti, o Bog, kak mi! Či zato mi ne, tudi ti, o Bog, za nikoj ne! . . . Tak prosimo sami, tak zovemo v najlepšoj molitvi prokletstvo na sebe. . . .

Odpüstiti i ljubiti! Lübiti tudi te, ki só nas razžalili, nam škodüvali, nas obrekli, nam življenje zagrenili, nam düšo nezdravljivo ranili ljubiti jij! Žmetna zapoved je, a neizogibna. Bistveni (glavni) deo ljübezni do bližnjega je, tiste ljübezni, od štere je pisano: Što ne lübi, ostane v smrti (Jan. 3, 14.) Amen.

Či me pitate, kak naj ljubimó svojega bližnjega, mam pripravleno za odgovor reč Gospodovo: Lübi sojega bližnjega kak samoga sebe! Po ljübezni, s šterov ljubimo sebe, naj se ravna ljübezen, s šterov ljubimo bližnjega. Lübezen, s šterov ljubimo sebe, pa ma posebno to lastnost, da je kelko mogoče dejanska. Človik samomi sebi ne pravi samo, da se ma rad, da si, vse dobro žele, da je pripravljen v vsem pomagati si, nego tudi v istini, kde samo more, svojim želan zadosti (spuni), svojim potreščinam podvori. Takša mora biti tudi naša ljübezen do bžnjega: dejanska. Dečica moja! ne ljubimo z rečjov, tudi ne z jezikom, nego v djanji i istini! pravi sv. Janoš (I. Jan. 3, 18.) Po istini trbej računati s potrebami bližnjega, v istini kaj včiniti za njega, kde je mogoče, v istini ga podpirati, njemi pomagati. O, či bi naša ljübezen do bližnjega delala telko, kak naša ljübezen do sebe! Lübezen do — sam čteo v ednom mestí — je napunila zemlo z malimi, prijaznimi cvetnimi gredami i z velikimi parki, z ljübeznivimi, niskimi hišćani i z nebotikajočimi palačami, s küpčijskimi cestami i prekopi, s

* Predga dr. M. Opeke stolnoga kanonika v Ljubljani. Izdala tiskarna Ničman v Ljubljani.

fabrikami ino prodajalnami, z vsemi velikanskimi stvaritvami moderne umetnosti, tehnike i znosti. Delo lübezni do bližnjega pa je v primeri s tem jako sirmasško. Nikelko špitalov, sirotišnic je postavilo med siromaščino te zemle, pa podobe zemle je istinsko ne spremenilo. Skuzna dolina, v štero se je spremeno paradizöm, šče zdaj čaka odrešnice, tiste lübezni do bližnjega ki je tak velka, kak lübezen do sebe. Velka po delaj smilenja. Dela smilenja so dvojna: telovna i düševna, kak so potrebe bližnjega dvojne: telovne i düševne. Govorimo naj prle od telovnij del smilenja!

Glasi.

Slovenska Krajina.

Dolnjelendavčarom, ki so prosili 4. razred za svojo meščansko šolo naznanjajo narodni poslanec Klekl, ka so na prošnjo dobili te odgovor od ministerstva: 1) za letos je ne mogoče 4. razreda otvoriti, ar so stariše preskno vložili prošnjo; 2) k leti se stalno otvori 4. razred, potrebno je pa, da te ma dijake.

Onim, ki ščejo deco zvün naše države dati šolati, data našiva poslanca eto na znanje: Ministerstvo njima je odgovorilo 1) ka se v vsakoj državi smejo šolati naša deca, samo v Bolgariji i na Madjarsko nej; 2) Smejo se pa sem (na Madjarsko) poslati tüdi vsa deca, štera a) doma ne morejo zvršiti svojega včenja, ar so na Madjarskom začela svoje študije i b) štera obiskavajo šolo, kakše v našoj državi nej (evangeličansko bogoslovje, višje obrtne šole itd.) c) štera za volo siromaštva doma ne morejo shajati. — Vsi, ki majo te zroke, naj vložijo z 13 Din. kolkovane prošnje i prekdaajo našima poslancoma, pa njidva bodeta prošnje zročila ministerstvu i je hitro dala rešiti. — Ministerstvo je nadale na pritožbo strank, ka ništerni dajo svojö deco na Vogrskom vöväčiti brez pravih zrókov, njim samim pa se to zabranjuje, odgovorilo, ka če što proti komi ma tožbo, naj ga naznani ministerstvu. Naše domače oblasti vodijo od toga račun, komi se da dovoljenje za prestop granice i ka se nikomi nesme dati zavolo pripadnosti k šteroj gotovoj stranki.

Dr. Kolarš, okr. zdravnik dajo na znanje betežnikom 1) ka trahomo vračijo v pondelek v V. Polani, v tork v Črensovcih, v četrtak v Odrancih i na Sr. Bistrici, v soboto v lžekovcih i v Dokležovji. Vseli zaodvečara. 2) Te dni zaodvečara naj jih zato nišče ne išče, ka so nej doma.

Prekmurski dobrovoljci! Prvi občni zbor „Organizacije prekmurskih dobrovoljcov“ se bo vršo 11-ga novembra, v nedelo ob 3 vöri po poldnevi po večernici v Beltincih, v dvorani gostilne „Huber“ s sledečim dnevnim redom: 1. poročilo predsednika; 2. poročilo tajnika; 3. poročilo blagajnika; 4. poročilo poverjenikov; 5. volitve: a) novoga odbora; b) poverjenikov; c) preglednikov;

Kalendarje Srca Jezušovoga so izišli. Na več občni smo je že razposlali. Ki so plačali 20 Din. za Novine i 5 Din. za M. List, to je skupno 25 Din., je dobijo brezplačno. — Ki

so naročeni samo na Novine ali samo na M. List, ali ki so bili totji na oba naročeni ali ne na celo leto, dobijo kalendar za tri Dinare z poštov vred računano na svoj dom. — Za odaojo so pa kalendarje v Črensovcih v uredništvu Novin i v Lendavi v Balkanijovoj tiskarni za 6 Din. — v vseh drugih mestah pa 6 Din. 50 par. Vse naročnike opominamo, ki za 3 Din. dobijo kalendarje, naj se hitro glasijo, ar smo jih malo dali štampati, ka prle ne staliyo, kak je naročijo.

Generalna direkcija carin v Belgradi potrebuje 80 nižjih uradnikov. Ki je opravo že vojaščino i zvršo meščansko ali trgovsko šolo ali konči tri razrede kakšekli srednje šole, sme prositi to službo. Na prošnjo trbe štemplne za 13 Din. —

Kalendarje Srca Jezušovoga se dobijo v Soboti v Slovenskoj knjigarni. Cena ednoga 6 Din. 50 par.

Ka novoga je v knigi „Hodi k oltarskomi Svestvi?“ K prvejšim molitvam so dodane ešče te nove. 1) Duga mešna molitev na čast presvetomi oltarskomi Svestvi; 2) za sv. obhajilo i po sv. obhajili za tisto priliko, če človek nema časa opraviti dugše molitve; 3) časna oblüba čistosti; 4) molitev za posvečenje družin presv. Srci Jezušovomi; 5) na čast Marijinoj sedmeroj radosti; 6) na čast sedmeroj žalosti i radosti sv. Jožefa; 7) na čast sv. Miháli arkangeli za sv. Matercerkev; 8) za popolno zdržnost od opojnih pijač; 9) petnedelska pobožnost na čast peterim ranam sv. Franciška; 10) šestnedelska pobožnost na čast sv. Alojziji. — Dodani je še predgovor k 2. izdaji i popisani najvažnejši dnevi tvojega žitka, ki to čteš. — Kniga je fest vküptišajena, ka se ne de trgala kak prle i ma dugšo formo kak prle. I čeravno je zrasla njena vsebina, cena njoj je spadnola. V mernöm časi je koštala 35 krajcarov, zdaj pa košta samo 12 Dinarov, ka je ne več kak dvanašet krajcarov. Ali povejte, kelko je paklin špic inda koštao? Jeli krajcar. I zdaj? Zdj pa dinar. Dvanašet dinarov je tak samö dvanašet krajcarov. To najfalejšo molitveno knigo si hitro küpite.

Male oglase sprejmejo „Novine“ tüdi odsehmao. Cena maloga oglasa je do deset reči pet dinarov, od deset reči više vsaka reč 50 p.

Zdavanje. Dneva 4. nov. se je zdao. Vinco Klepec, trgovec iz Beltinec z gđ. Ilonov Šipošov. Bog jiva blagoslovi.

Beltinci. Dve starejšivi gospodičini v Beltincih sta 3. nov. nespametno izivanje naredile v Sirotinskoj vulci proti ednoj družini. Na babji krik je dosta ljudji prestrašeno bežalo na vulico, gde so se pesnice zdigavale od oba tabora. Ne šika se to za osebe, celo za takše, štere so ešče zdaj ne dugo krščak poveznole na glavo.

Gornji Petrovci. Pri nas obhajamo te teden, od 4. do 11. novembra, sv. misijon. Vodijo ga preč. gg. misijonarje od Sv. Jožefa nad Celjom, č. g. Selič ino naš prekmurski rojak, č. g. Čontala. Vse ljudstvo je želno čakalo to velko milost, da se poskrbi za svoje düšno zveličanje. Po končanom misijoni bomo poročali „Novinam“ o vspehi misijona. Od nas idejo gospodje misijonarje k Gradi (v Gornjo Lendavo.)

sko zapoved, potom je skleno z vsov silov vdreti na kristjane; zapovedao je zato Torkvati, naj natenko spoznava tisto pokopališče (cintor,) kde najvišiji paster (papa) opravla božo službo. Videli smo že, da je to tüdi včino, pohodivši katakombe Kalistove i vse povedao Korvini, ka je zapazo i si zapomno od podzemelskih poti: te pa si je vse to narisao i včasi tisti den po razglašenji caarske zapovedi je mislo napadniti to pokopališče.

Pali inaci si je zmislö Fulvij. Najprle bi rad poznao vse dühovnike, i pa najimenitnejše i bogatejše kristjane v Rimi: „či je spoznam, potom jih ne občuva nikša obleka pred mojimi ostrimi očmi“, si je mislo, „i eden za drugim pride na red.“ Zapovedavao je zato Torkvati, da naj ga vzeme s sešom pri prvöj slövesnosti kda bo največ dühovnikov i dijakonov zbranih okoli pape. Torkvat ga je doligučao, pa zaman Da me le notri spraviš.“ je pravo, „potom je dobro. Obnašao se bom, kak vsi drugi.“

Te i šče tüdi dugo sledkar je sv. Oča samo meseca decembra posvečüvao nove mešnike i delio druge rede. Takši den se je bližao tüdi zdaj, ka je Torkvat hitro sporočo Fulviji.

Ar je Torkvat znao potrebno glasilo za znamenje, prišla sta lejko med zbrane kristjane i tüdi sta ne zbüdila pazlivosti, ar je Fulvij jako pazo na druge i vse tak delao, kak oni. Cerkev, kde so se zbrali dühovniki i tisti, šteri so se pripravili za svete rede, je bila v prostornoj dvorani edne hiše. Med novinci je zapazo Torkvat tüdi z njimi vred spreobrnjenoga Marka i Marcelijana, šteriva sta sprejela dijakonstvo, pa njuvoga očö Frankvilina, ki je bio posvečen

Država.

Bojijo se sv. meše. Minister za prosveto je odredo, ka učitelstvo mora v verskom dühi vzgajati mladino i jo tüdi k meši voditi. Toga so se naši slovenski sokolski učitelje tak zbojali, ka so začeli tuliti i to tuljenje je prišlo do ministra. I minister? Zbojao se je teh nečloveških glasov i svoje odredbe na Slovenijo ne rastegno. Se zna, da te bič ešče eden konec ma.

Smrt Stojana Protiča. V nedelo (28. oktobra) popodne ob štiraj je zatisko svoje oči k večnomi spanji St. Protič. Od protlitja naprej je ne bio zdrav i se je vračo po toplicaj. Kda njemi je malo odleglo je znova začeo delati i se je ne dosta brigao za svojo slabost. V nedelo predpodnom se je šče dobro počüto, popodne pa njemi je postalo slabo, a spati je ne mogeo. Seo si je na stolec, na šterom je vsikdar delao i tam je tüdi vmro. Po smrti ga je obiskalo mnogo ljudi, samo Pašičovoga ne bilo nikoga. Sprevod (pogreb) je bio 31. okt. popodne. Udeležili so se ga ministri, poslanci, dühovščina i tüdi drugi uradniki. V cerkvi pri božöj službi je bio navzoči tüdi krao. Protič je bio veliki državnik (politik) i stara Srbija, pa tüdi Jugoslavija se dosta ma njemi zahvaliti. Med Srbi je bio najveksi (skoro edini pravi) prijateo Slovincov i Hrvatov. Delao je nato, da pride do sporazuma, da postanejo vse tri narodnosti (srbska, hrvatska i slovenska) enakopravne. Kda je nastala Jugoslavija, je bio on prvi ministrski predsednik i država bolšega čuvara ne mogla najti. Či bi v Beogradi poslušali njegov glas, bi bilo vse inaci, pa moč (sila) je zmagala nad pametjo i St. Protič je odstopo. Med Srbi je zavolo svoje politike ne meo prijatelov. (On je povdarjao sporazum, drugi pa veliko Srbijo.) Pašič ga je najprle spravo z vlade nato iz parlamenta. Pa proti vsemi tomi je meo velki vpliv med radikali i vnogi so pričaküvali den, kda izvrši to, ka je šteo (sporazum). Pa on je mrtev i Bog zna, či dobimo šče takšega zagovornika. Naj počiva v meri!

Ke'ko invalidov je v našoj državi? Po zadnoj invalidskoj štatistiki mamö v našoj državi 90 jezer invalidov, od teh je 74 jezero stalnih, 11 jezero pa začasnih. Za pregled se jih je javilo 143 jezero, od teh je bilo odbitih 45 jezero. Največ invalidov je v Srbiji i Črnoj gori, 26 procentov, za temi pridejo Hrvati i Slovenci s 24 odstotkov, najmenje jih je v Dalmaciji, komaj 5 odstotkov.

Fabijola

ali

Cerkev v katakombah.

II. Boj.

Zdj njim je začno staret razkažüvati svojo strašno zbirko, poleg pa se je režao i smejao i vganjao takše sirove špajse, da je Torkvata trešlika lovila, posebno ar bi njemi birič v svojoj navdüšenosti skoro odvčekno vüho. Tü je stao velki pen, poleg železni stolec, da se more ožariti; velki kotli za oli i vodo vreti, velke žlice za olov razpüščati i ga v vüsta vlevati. Tam klešče, železne klüke, različni železni grebeni, da se meso trga z reber. Včasi poleg šker, s šterov so meso žgali na teli, bič z železnimi i slovnatimi kruglicami na konci, verige za noge i roke, različni meči, noži, sekire, vse lepo razstavleno „za trdoglavne kristjane“, kak je z režanjem pravo Katul.

Vsega tužnoga Torkvata sta prepfriganiva ftička gnala v Antoninova kopališča, kde sta čüdno pogledala stari Kukumio i njegova žena, ar sta ga že prle videla v cerkvi med kristjani. Po dobrom obedi sta ga gnala v sobo za igralce. Torkvat je zgüblao i zgüblao, Fulvij pa njemi je posojüvao; eli za vsaki krajcar je terjao pismo potrdilo (svedočanstvo). Tak je prišeo nesrečni mladenec popunoma v Fulvijovo oblast.

Med dnevom sta ga püstila, da je hodo med kristjane, kak je šteo i pozvedüvao, ka sta njemi zapelivca zapovedala; zjütraj i zvečer so se pa zbirali. Korvin je čakao samo šče caars-

v dühovnika. Te i vse druge je Fulvij natenko öpazüvao i zapazüvao njive obraze, eli predvsem se je njegovo ostro oko obračalo na ednoga, i njegov obraz si je globoko vtisno v pamet. Bio je to starček s serimi vlasmi, miloga obraza i prijznoga pogleda, ki je opravlaö svete obrede — sv. Oča papa Marcellin, ki je že šest let vodo Kristušovö čredo. Stao je pred oltarom sv. Petra, ki je bio med njim i ljudstvom i obrnjen proti zbranim. Ostro si ga je ögledao Fulvij, mero njegovö visikost, öpazüvao farbo njegovih vlasov i obraza, pazo, kak se obrača i gible, kakši glas ma . . . i nazadnje pravo: „Naj se samo pokaže tá-le dragocena glava na den, včasi ga spoznam, naj bo oblečen kak šče.“

Device.

Že med prvimi kristjani so si krščanske device dostokrat zveličara zvolile za svojega zaročnika i napravile oblübo dosmrtnoga devišstva, ka se je slovesno zgodilo v cerkvi pred püšpekom, navadno na vüzemsko nedelo.

Takšo slovesno oblübo je sprejela Cerkev od starejših devic, mlajše so napravile samo navadno oblübo pred svojimi stariši i iz njuvih rok v znamenje dobile čarno obleko. Či je pa pretila nevarnost i preganjanje, odhenjala je Cerkev za nekölko let i še mladim devicam (od 12. leta naprej) dopüstila, da se s svetov oblübov združijo s svojim Gospodom.

Device (Nadelüvanje).

Neža si je že v mladih letah zvolila te sveti stan, in ar je ravno nastopilo olejšanje zavolo bližnje nevarnosti, se je včasi oglasila za

Nadalna politika HRSS (Radič) stranke. Po poročilaj hrvatskih (republikanskih) listov, bo stranka tudi na dele vodila dozdajšnja politiko. Izdajala bo tudi novine v vogrskom jeziku za Banat i Prekmurje.

Šče mrtvim ne dajo miru. V Sobotici (Szabadka) so kotriže srpskoga narodnjaškoga društva (Srnao) razbile okoli sto spomenikov i križov na cintori, ar so meli madjarske napise.

Amnestija (odpustjenje kaštige) za vojake. Z zapovedjov šte. 9211. od 21. okt. 1923. leta je odpustjena kaštiga vsem tistim podoficirrom, kaplarom pa prostim vojakom, šteri so od 8. junija 1921. l. pa do 21. okt. 1923. l. od vojakov pobegnoli i so že sami nazaj prišli, ali pa šče pridejo do 21. januara 1924. l. Občine naj teda naznanijo to zapoved vsem takšim pobegnjenim vojakom.

Toplo zimo nam prorokujejo opazovalci narave. Po ništerni krajej so šče lastovice i se ne selijo na toplejše kraje. Srne, lisice, zavci i druge male stvari šče majo svojo letešnja dlako. Pa tudi druge male stvari po šumaj se ne spravljajo na zimo. Vse to kaže, da bo prejš letos slaba zima. Bar bi bilo, ka bi menje črevlov raztrgali!

Nesreča na pokopališči (cintori). Pri starom cintori v Maribori se je špilalo več dečakov. Eden med njimi je splezregor na stari zid, šteri se je z njim vred podro na grob iz cementa. Pod žmečov se je cement zrušo i dečak je spadno v grob na drvo. To se je potrl i dečak se jo znajše med sprhnenimi čuntami mrtvoga. Od velkoga straha je omedlo. Odpelali so ga v bolnico i ga otavili.

Vojno pokopališče (cintor) v Bitolji. Francozi ne samo doma, nego vsešiom, kde so pokopani njihovi vojaki, skrbijo za lepšanje grobov. Tudi v Bitolji so vredili svoj cintor, kama so znosili vse ostanke francoski vojakov iz bližnji krajev. Na slovesnost je prišeo sam francoski maršal Franše d' Esperaj i dosta drugi dostojanstvenikov. Na pokopališči leži 8 jezero vojakov. Maršal se je morao ravno v nedelo odpelati. Vendar pa je zvršo prle svojo versko dužnost. Že ob pol šesti zajtra je bio pri meši pri francoski smileni sestraj, kde je sam odgovarjao mešuvajočemi duhovniki. Lepa pelda, da znameniti obladavec ne pozabi v nedelo na mešo, nego šče celo ministrira.

slovesno oblubo, ka so njoj tudi radi privolili zavolo njenoga čistoga i modroga oponašanja. Pridržišla se njoj je šče druga tovarišica — suznja Lira.

Včas od prvoga pogovora, ki ga je mela Neža z Lirov, začela jo je ljubiti i za kratek čas je nastanolo med njima prijateljstvo, štero je rastlo šče bole, kda je tudi od drugih zvedela kak blago dušo ma Lira i da si je za namen svoje službe pri Fabijoli postavila njeno spreobrnjenje, štero delo je tudi lepo napredovalo zavolo bože milosti i njenoga čednoga ravnanja.

Ar se je Lira kak služabnica Fabijova, Neža pa kak sorodnica (rod) po njegovej smrti čarno oblekla, sta lejko zakrili pred Fabijolov i tudi pred drugimi, ka sta šteli včiniti. Tudi Lira so dopustili prošnjo, ka je pa nikomi ne povedala, samo nekoliko dni pred srečnov vřov svojoj slepoj prijateljici.

„Vidiš, vidiš“, pravi joj sirotica, kak da bi bila nevolna, „vse dobro ščeš prihraniti sama za sebe, eli je to lepo i usmileno?“

„Na čemeri se, drago dete. Prav potrebno je bilo, da sam zakrivala to stvar?“

„Se zna; zato tudi poleg ne bom smela biti?“

„O, to pa ja!“

„Povej mi teda, kak boš oblečena i ka maš šče pripravenoga za to slovesnost?“

Lira njoj je popisala vse potrebno — obleko, šlar, venec . . .

Dale.

Svet.

Otvorjenje katoliške univerze. Dne 17. okt. so v starom holandskom varaši, Nymwegeni otvorili na svetešnji način novoustanovleno univerzo (vis ko školo). Navzoči je bilo 7 pušpekov i cerkvene i državne oblasti. Prvi ravnateo je profesor J. Schvijnen (Švijnen).

Što je največji gledoč višine teia v Evropi. Švicarske novine so pisale, da se je dogadalo, da pripada prvo mesto našim Hercegovincom, ki imajo povprek višino 176 centimetrov. Na drugom mestu so Švedi i Norvežani 170 cm. Za njimi pridejo Angieži, Danci i severni Nemci 168 cm. Južni Nemci i Švicari merijo 166 cm, Italjani i Francozi 162 cm.

Zmeten položaj naših rokajov v Nemčiji. V več rudiških krajev v Nemčiji, posebno na Westfalskom se je po vojski naselilo dosta slovenskih delavcov i rudarov, dosta pa jih je bilo, ki so že pred vojno živeli tam. Te se njim je dobro godilo, ar so dobivali dobre plače, zdaj pa so prisiljeni za volo bede, ki je zavladala v Nemčiji, da si poiščejo v drugih krajih krüh. Na jezere slovenskih delavcov zapušča zdaj Westfalsko i prosí pri naših konzulatih (poslanikih) za potne liste, da se povrnejo nazaj v domovino. Po njihovih izpovedanjih vladajo v Nemčiji strašne razmere. Računa se najmenša stvar v milijardah, milijon mark niti vrednosti nema. Obrambne razmere so jako slabe. V nešternih varašaj stanovalci niti na vulico ne vřpajo, ar se vřšijo boji med policijo i komunisti, separatisti i šče drugimi organizacijami. Človeško življenje več nima nikše vrednosti. Delo je v naj večih krajih stavleno, delavci i njuve družine pa stradajo i od glada vmirajo. Lejko teda razmimo, da je telko nemirov; našim ljudem, ki majo v domovini na vekše šče svoj dom, je ne mogoče zavolo takših razmer ostati v Nemčiji.

Velko bogastvo. V vesi Gren na Erdeljskom je eden polodelavec kršo, da bi napravio njivo. Okoli eden meter globoko v zemli je najšeo velki, pokriti koteo. Kda je odpro, je najšeo v kotli dve železnivi posodi punivi z zlatimi i srebrnimi penezi. Od straha, da tej penez nede mogoče zakriti, je naznalo celo zadevo oblastem. Spoznali so, da so penezi iz leta 18. 48, 458., 605., 1225 i 1.625, po Kristuši. Vrednost penez znaša 10 milijon rumunski lejov.

Atentat v Bolgariji. 31. okt. zjutra so v Sofiji sredi ceste buili prejšnjega zvanjega ministra Genadijeva. Atentator je zbežao. V Genadijovej družbi je bio tudi stari bolgarski poslanik v Berlinu i Carigradu Gešov, ki je bio težko ranjen.

Železničarski štrajk na Polskom. Listi poročajo, da se štrajk vsikdar bole širi. (Vzrok je zagvišno premarla plača i uradniki ščejo na te način dšegnoti zboljšanje).

Volitve v Franciji. „Matin“ piše, da se bodo vřšile 8. aprila l. 1924.

Domača politika.

Fond finančnoga ministra je ne na svetlo dan. Vse nezgrüntane kaštige pri carinarnicah se plačujajo v eden fond pri finančnom ministri, od šteroga pa minister ne dava računa Dela z penezi, ka šče. V seji finančnoga odbora so zato ostro prijeli ministra.

Parlamentarne seje so odložene na nedoločeni čas. Delajo samo odbori, predvsem finančni, da pripravijo proračun za l. 1923/24.

Pogodba med Avstrijov i našov državov se šklepa. Od naše strani ne poleg njednoga Slovenca i Horvata nego sami Srbi, ki niti mejašje neso Avstrijcom. Naša stranka je proti tomí protestirala.

Proti italijanskom nasilju, šteri posili jemlje vse narodne pravice našim bratom Slovencom, je cela Slovenija protestirala, v Ljubljani je govoril prvi dr. Korošec. — V Prekmurji so tudi bili protesti.

Finančni odbor se je razdelo na tri podobore i začeo z delom. Naša stranka ma tri poslance v njem. Vseh je edentreseti.

Svetovna politika.

Občni politični položaj v Evropi je precí zamotani. Sredina vse politike je nemško pitanje. Nasproti si stojita dve državi Francoska pa Nemčija. Plüg evropske politike drži v rokaj Francoska. Ta pa dela na to, da Nemčijo razdrobi i onemogoči, ka bi se kda razvila v zmožno državo. Zato podpira Rensko republiko, šte-

ro so proglasili tisti, ki se ščejo od Nemškoga odtrgati. Z druge strani pa včini vse, da druge, posebno male države, na sebe naveže. V te namen davle peneze na posodo vsem, ki ščejo z njov držati. Posojene peneze pa smejo države porabiti samo za vojaške potrebčine i poleg toga šče iti Franciji na pomoč, či bi trbelo. Tak se vekši tao Evrope na francosko komando oblači do guta v orožje. Potrebne peneze njoj mora Nemčija dati kakti bojno odškodnino. Nemčija je obnemogla i je natli. Angleška bi to vse mirno gledala, samo ka njoj za nohte ide. Zmüzgane države v Evropi nemrejo kupivati njenoga blaga. Pa ešče več, ar angleški penez dosta vala i se za njega lahko küpi, zato tudi od indri ide dosta blaga na Angleško. Zato pa nješe fabrike stojijo i vnožine delavcov so brez dela. Ravno tak skoro ide Ameriki. Da bi tomí odpomogli, ščejo na pozvanje Angleške i Amerike pali vküp priti na konferenco za obnovitev. Pa s te mele znamkar nede krüha; dokeč med narodi nede kralüvala tista ljübezen, kak mora po božoj zapovedi med bližnjimi kralüvati, pa nede obladane pravično sodili, tečas je vse zaman.

Nemčija. Nemška država je začela pod velkim terhom, šteroga so njoj naložili, razpadati. Renska republika se šče izda drži. Bavarska i Saksonska sta že tudi skoro sami svoji. Istina, da je berlinska vlada poslala vojaštvo na Saksonska, da razoroži nepokorno socialistično vojaštvo i nažene njihove voditele, pa so socialisti nato odgovorili z istopom iz berlinske vlade (Nemčija obstoji iz večih malih držav, štera ma vsaka svoje posebno ravnitelstvo ober vsej pa je osrednja berlinska vlada). Namestaj že zavolo dragoče nega živeža i ljüdje, posebno delavci po varašej, že glad trpijo. Kolinski nadškof, kardinal Schulte, prosijo pomoč pri katoličanaj zvnški držav. Pravijo, da milijonom preti smrt od glada.

Čehoslovaška. Na svetek oslobojenja je poslal predsednik čehoslovaške republike Masaryk dugše pismo svojemi narodi, v šterom na kratko riše mednarodni pa tudi znotrašnji politični položaj. Posebno pa povdarja to okolščino, da se je Amerika odločila pomagati pri prenovitvi Evrope. Za znotrašnja politiko pa pravi, da je fundament vsake demokracije autonomija i samouprava, zato mora tudi čehoslovaška država zadovoliti vse državljane. — Slovaki ščejo avtonomijo, Čehi je pa neščejo dati, zato se med sebov trgajo. Čehi svetijo den oslobojenja 28. okt. Slovaki pa 30. Zdjaj so pa Čehi vküp pozvali državne poslance na 30. i to so Slovaki vzeli za prelomitev njihovi pravic. Voditeo Slovakov Hlinka je pozvao vse slovaške poslance, naj 30. okt. ne idejo v Prago, nego svetijo domači svetek.

Törsko. Narodna skupščina (poslanci) je vzela predlog, s šterim se Törsko proglasi za republiko, Kemal-paša je predsednik republike.

V usnje, (leder) vezane knige molitvene „Hodi k oltarskomi Svestvi“ z zlatov obrezov koštajo 25 Dinarov; v celo platno vezane z zlatov obrezov pa 20 Dinarov. Ki té dragše knige šče meti, naj se zglati v Uredništvu Novin i je naprej dolplača ali po pošti pošlje njuvo ceno. Ar samo po naročili damo vezati.

Holandija. Poslanci neso šteli odobriti vladinoga predloga, da bi povnožili bojne ladije, zato je vlada odstopila.

Podpirajte Novine!

Govor profesora dr. Kovačiča na V. katoličanskem shodi za treznost.

Katoličanstvo nema samo vseobsegajočega poslanstva s pogledom na človečanstvo, da najprej spravi vse ljudi v ovčarnico Kristušovo. „Ite i včite vse narode...“ (Mat. 29, 19.) nego ono tudi obsega celoga človeka, vse njegove misli, nagnjenja i djanja. Najvažnejša so pa djanja človekova, s šterimi zadovoljava svojo telovnost. V prvov vrsti teda šče krščanska poštenost, da bodi človek martičlivi, trezen. Mi Slovenci smo znani, da smo, na našo sramoto i nesrečo, trdokorni pijanci. Ne čüdo, či je letošnji katoličanski shod ne mogeo mimo toga pitanja, nego se je tudi v tom pogledu napravilo načrte (plane) za bodočnost. Prav lepi i hasnoviti je za naše treznostno gibanje govor dr. Fr. Kovačiča profesora bogoslovja v Maribori, zato ga v sledečem objaviamo celoga.

Pomenljivo je, da V. katoličanski shod zaključuje svoje delo ravno na svetek velikoga sv. Avguština. Ali je denešnji svet po bojni v svojem mišljenju i življenju ne za vlas podoben mladom, lahkomišelnom, na svojo vučenost tak šegavom, pa denok v velke zablode zapletenom Avguštinu, manihejci? Njegovoj materi Moniki se je posrečilo s pomočjov bože milošče spraviti sina na pravo pot i napraviti iz njega velikoga cerkvenoga vučenika. To je tudi namen katoličanskoga shoda: na podlagi večnovalanih navukov Kristušovoga evangeliuma vdehnoti našemu ljudstvu novoga dūha, napraviti iz lehkomiselni Avguštinov-manihejcov, velike i resne značaje (poštene i delavne ljudi).

Spreobrnjeni Avgustin nam v 8 poglavju IX. knjige svoji „Izповedi“ poda malo dogodico iz mladosti svoje neprecenlive matere. Zvedo je to iz njeni vüst. Hiša v šteroj je bila Monika rojena i vzgojena, je bila po rečaj sv. Avguština „dobra kotriga cerkvi bože“, vzgojena je bila „v strahi šibe Kristušove“. Poleg oče i matere je skrbela za lepo vzgojo dece še prav posebno nekša stara dekla, štera je varvala že Monikinoga očo. Skrbliiva dekla je mela na skrbi posebno deklice, Moniko i njene sestrice. Modro i pazljivo jih je včila redü i zatajüvanja samoga sebe. Tak ostra je bila, da njim ne pitstila niči vode pit, kda bi štele, nego le v odlöčenom časi. Če so v nepravom časi žezele vodo, jih je starica zavrnola: Zdaj bi vodo pile, ar do vina nemrete; kda pa odrastete, dobite može, postanete gospe ino vertinje pa bote pod svojov oblastjov mele pivnico, te bote vsaki čas šle vino pit, či se zdaj navadite vsaki čas vodo pit. Vina, se zna, deca neso dobila.

Vkljub tom se je mala Monika matihoma navadila vino pit. V hiši so najprej meli še drugo, mlajšo deklo, štera je pri stoli dvorila. Z njov je šla Monika večkrat po vino i druge reči. I tü v kmičnoj kleti je deklička iz dečinske radovednosti srebnola malo vina, komaj telko da si je namočila lampe. Za nekoliko časa se je tom privadila i je potegnola malo več. Na zadnje je že pöpila za celo kupico. Dekla je to zapazila, pa je nej vüpala braniti gospodični, domačoj hčeri. Bila je velka nevarnost, da se deklička vkljüb vsaj skrbi starišov i stare dekla navadi k pili. Te je, pravi Avgustin, segno vmes Bog sam i jo je spravo iz nevarne poti. Eden den sta se z deklov po ženskoj navadi malo skregali. V tom prepiri je ražčemerjena dekla zabürsila gospodični v obraz trde reči. Ti grda pijanka, Ti! S temi — v naglošči izgovorjenimi rečmi — je Bog sam, pravi Avgustin, ozdravo Moniko. Na dno dūše so jo zapekle deklinje reči, v tistoj megnjeni je v svojem srci obsodila i zapüstila tisto navado. I postala je svetnica, vredna mati sv. Avguština. Ka bi bilo, či se Monika nebi pöbögšala? Že s toga, da Avguštin ravno to zgodbico pripovidavle iz mladosti svoje matere, lahko spoznamo vso resnobo i dalekosežnost dugovanja, štero je naročeno mojem govori.

I.

Važnost alkoholnoga pitanja previdijo dnesden bole pa bole vse kulturne** države i ščejo z zakonami i drugimi zapovidami preprediti ali konči stavlati alkoholno povoden. Ali se najde človek, šteri bi tajjo potrebčino proti alkoholno-

*) Manihejci so bili krivoverci. Poleg drugü zablod so oblüblali svojim privržencem, da njim manihizem podeli višesnje modrost. Ne čüdo, či se je mladi Avgustin, šteri je tak neredno želo moder biti, poprijao toga krivoverstva.

***) Kulturen je šteri ma nekaj znanja pa živi človeka dostojno življenje.

ga boja i treznostnoga gibanja v našoj domovini? Statistika*** nam da z računi, šteri se nedajo podmititi, strašen odgovor, da se razmeroma nikdi telko ne popije kak med Slovenci. Mali, razfalatani, primeroma siromaški slovenski narod je že pred dvema letoma zapio v ednom leti več kak dve miljardi (jezerokrat milijon je milijarda) kron. Pred tov šumov minejo popunoma, dari, štere ljudstvo davle prostovolno za prosvetne i dobrodelne namene.

Istinskö je, ka pravi pripravljani odbor katoličanskoga shoda v revoluciji za narodovo treznost: „Katoličanski shod na ves glas povdarja: Narod slovenski, čüj, tvoj največši sovražnik, najbolje pekoča rana na tvojem teli, glavna vretina tvojeja dūševnoga ino verstvenoga siromaštva je alkoholizem, pijančüvanje! To je glavna vretina grobjanstva, pokvarjenosti, kričeči prestopkov i hüddelstev, šteri so na žalost i v sramoto vsemi narodi. Alkoholizem je največši zadržek verskoga življenja, zrok, da delo, na verskom poli ne vodi zaželenoga sadü. Dokeč se ta rana ne zaceli, je istinski napredek na verskom, kulturnom i socialnom poli nemogöči, ar alkoholizem sproti vse podira i vničüje.“

Statistika kaže, da je zdaj že vsakše šesto novorojeno dete nezakonsko, i zednim z vživanjom alkohola raste leto za letom račun hüddelcov ino v pameti zmešani. Kak mrtvečka glava zija v nas alkoholizem, njegova činjenja postanejo naravnoč smrtno nevarna za tak malobrojno ljudstvo kak smo mi Slovenci. Kolobarje te küge se širijo vsigdar bole i bole, prehajajo celo na ženske ino mladino; telovna ino dūševna oslabilnost naglo napredüje, z naprejražčanovan gvišnostjov pride v bližnjem časi do toga, da bo večina stanovnikov po naši vesnicaj ino varašaj pijanska, slovensko ljudstvo v svojoj masi zagiftano z alkoholom i oslabilno. Nevarnost je, da se spunijo nad našim narodom strašne reči proroka Jeremijaša (51, 57): „Najpojim njegove ravnitele i njegove modrijaše i njegove vojvode, i bodo spali vekivečni sen i se ne vzbüdijo.“

II.

Oni, šteri se smejejo iz dela za treznost, radi skloznjajo po rečaj sv. Pisma, da olepšajo i opravičijo svoje vživanje alkohola. I vendar, či se poglobimo v to, ka nam je Bog v Starom pa Novom zakoni nazvesto, najdemo, da nega vekšega nasprotüvanja kak med pijanstvom i krščanstvom. Mimoidoč bodi povedano, da se moj govor ne naslanja na öströ abstinenco*), nego püsti to pitanje vkrej i gleda alkoholizem kak beteg človeške družbe i gleda z verskoga i znanstvenoga stališča. Gospod nam krepko slika malovrednoga hlapca (Lukač 12. pogl.) Kda hlapec misli, ka njegovoga gospoda nede naskori domo, začne biti druge hlapce pa deklo, gostiti se i piti! Ali ne sodi ta prilika za stotne i jezere hišni vertov i ödetov denešnjega časa? Le odkrijmo nekelko zaveso skrivnostnoga svetišča družinskoga življenja! Kelka gnüsnost, kak strašni, srce strseči pogledi se nam odgrnejo tü! Šteri jezik naj dopove, štero pero naj popiše vso nevolu, štera kali družinsko srečo naši rodbin! I vzrok? Največkrat pijanstvo!

Goreči Lamennais je ednok zapisao: Ka mislite, da pije človek, šteromi se v tresočoj roki zible kupica? On pije skuze, krv i življenje svoje dece i svoje žene!

***) Statistika so računi, šteri povejo kelko česa je. Statistika so na priliko: računi verta kelko dohodkov pa vödavanja je meo, računi, štere g. plivanuš oznanijo okoli novoga leta, da kelko se jih je narodilo i mrlu v starom leti. Tü so pa računi, ki povejo kelko smo zapili na leto.

*) „Abstineo“ je latinska reč, pomeni pa zdržati se. Ostra abstinenca pomeni popuno zdžanje öd vpijanlivi pijac.

Gospodarstvo.

Cene silja doma.

Pšenica	100 kg.	K. 1000—1200—
Žito	„ „	1100—
Ječmen	„ „	1000—
Oves	„ „	900—
Kukorica	„ „	1000—

Cene živine.

Govedina	1 kg.	K. 96—
Teletina	„ „	120—
Svinjsko meso	„ „	100—
Mast	„ „	180—
Slanina	„ „	172—

Zagrebečka borza

dne 6. novembra 1923.

Amerikanski dolar	1 dolar	K 337—
Austrijska krona	100 K	K —49
Čeho-Slov. krona	1 K	K 9 92
20 kronski zlat		K 1200—
Francoski franc	1 frank	K 20—
Madjar. K	100 (nova em.)	K 1.60
Švic. fran.	1 fr.	K 61—
Talijanske lire	1 lira	K 15'28

Zürich:

Dinar 100 Din.

Šv. frcs 6'52

Pošta.

Palatin A. Podunavlje. Polletno naročninö dobili, hvala lepa, zadosta je. Gda domo odidete, nam taki dajte glas. Kerec M. Kapa-raš-Kozjak. Naročnino dobili, hvala. Novine, M. List i kalendara pošljemo Čurmani po naročili. Za svoje kalendare se pa zglasite doma pri uredništvu Novin. Fr. Deutsch. Adrijanci. 10 Din. Prostovolno gasilno društvo. Korovci. Z zahvalnostjov sprejeli 50 Din. podpore na Novine. Naročnina v redi. Srčen pozdrav. Bog. Maribor. Hvala na čestitkah. Vsem. Vojni zakon, ki šče meti, si ga lejko naroči v Ljubljani, v opravništvu „Uradnega Lista“, delniška tiskarna. G. I. Prosenjakovci. Zglasite se v Martjancih.

Mali Oglasi

K odaji je v Kokolanjščeki št. 29. Sv. Jurij ob Ščavnici pri Fras Mariji, preša, 4 i pol plügov zemlje i dosta sadovenoga drevja.

Popravek. V 28. šte. „Novin“ pod „Bratonci“, da redko mine nedela, ka nebi krv tekla pri „Sraki“, trbej tak razmeti, da večkrat pride do svaje i bitja.

SLOVENSKA BANKA

podružnica Dolnja Lendava

plača najbolje

dolarje in zlate peneze.

Oglas.

Za zimo küpite po najnižih cenah: lepo süknjo (štof) vseh vrst, hlačevino, porhate odeje (deke), koce, slamnice (strožoke), nogavice (štrumfle), štrikano blago, črevlje, gamaže, dežnike (marele), kak tudi vse drugo špecerijsko i drobno blago v trgovini

Franc Senčar, Mala nedelje,

Ravnatak se küpüjejo tü belice, zmočaj, grah, sühe gobe pa vsi poljski pridelki po najboljših dnevnih cenah.

Dober „Hove“ šostarski mašin se k odaji v BAKOVCIH pri Graj Mariji.

Prodajam mojo — za svaki obrt pripravljeno — z vodovodom in z acetilensko lučjo opremljeno

hišo in posestvo.

Karol Horvath, bivši notar
Rogašovci. (Sveti Jurij)

Lepo posestvo

pripravno tudi za penzioniste ob glavni cesti ¼ ure od mesta Radgone, približno 5 oralov zemlje vse pri hiši, lepa hiša z gospodarskim poslopjem je takoj naprodaj. Več se izve v upravništvu Murske Straže — v Gornji Radgovi.